

OBSAH

ÚVODNÍ POZNÁMKA (J. Vymětal)	11
------------------------------------	----

OBEČNÁ ČÁST

I. VYMEZENÍ OBORU PSYCHOTERAPIE (J. Vymětal)	13
--	----

1.1. DEFINICE	14
1.2. PŘEDMĚT	16
1.3. UPLATNĚNÍ	18
Souhrn	26

II. INDIKACE A CÍLE PSYCHOTERAPIE (I. Hanušová)	27
---	----

2.1. INDIKACE PRO PSYCHOTERAPII	27
2.1.1. Proces rozhodování o indikaci k psychoterapii	27
2.1.2. Použití psychoterapie	29
2.2. CÍLE PSYCHOTERAPIE	30
2.2.1. Hledisko oblasti působení psychoterapie	30
2.2.2. Hledisko různých forem psychoterapie	32
2.2.3. Hledisko jednotlivých psychoterapeutických přístupů	32
Souhrn	33

III. PSYCHOTERAPEUTICKÁ ZMĚNA	
-------------------------------	--

A JEJÍ ZJIŠŤOVÁNÍ (K. Hájek)	34
------------------------------------	----

3.1. PSYCHOTERAPEUTICKÁ ZMĚNA OSOBNOSTI	35
3.1.1. Prožívání	36
3.1.2. Vědění	38
3.1.3. Jednání	39
3.1.4. Běžné změny psychiky v každodenním životě	39
3.1.5. Od psychopatologie k duševnímu zdraví	40
3.2. ZJIŠŤOVÁNÍ PSYCHOTERAPEUTICKÉ ZMĚNY	44
3.2.1. Zjišťování procesu změn jako součást psychoterapie	45
3.2.2. Výzkum procesu psychoterapie	45
Souhrn	47

IV. FORMY A PROSTŘEDKY PSYCHOTERAPIE (V. Vavrda) 49	
---	--

4.1. FORMY PSYCHOTERAPIE	49
4.1.1. Formy psychoterapie z hlediska prostředí	49
4.1.2. Formy psychoterapie z hlediska jejího objektu	50
4.2. PROSTŘEDKY PSYCHOTERAPIE	56
4.2.1. Základní vymezení	56

4.2.2.	Rozdělení prostředků psychoterapie	57
4.2.3.	Uspořádání situace v psychoterapii	57
4.2.4.	Rozhovor	58
4.2.5.	Imaginace	61
4.2.6.	Učení	63
4.2.7.	Relaxační postupy	64
4.2.8.	Biofeedback	65
4.2.9.	Sugestivní postupy	66
4.2.10.	Na tělo zaměřené postupy	67
4.2.11.	Expresivní postupy	68
4.2.12.	Psychoterapeutické prostředky při práci s dětmi	69
	Souhrn	71

V. PSYCHOTERAPEUTICKÝ VZTAH

A PSYCHOTERAPEUTICKÝ PROCES (V. Vavrda)72

5.1.	PSYCHOTERAPEUTICKÝ VZTAH	72
5.1.1.	Vymezení pojmu vztah	72
5.1.2.	Význam meziosobních vztahů v životě člověka	72
5.1.3.	Druhy vztahů	73
5.1.4.	Psychoterapeutický vztah jako druh meziosobního vztahu	72
5.1.5.	Ontogeneze vztahu	74
5.1.6.	Vnitřní a vnější vlivy při vzniku vztahů	77
5.1.7.	Vznik vztahu jako výsledek řetězce výměn	78
5.1.8.	Psychoterapeutický vztah jako informace o světě pacientových vztahů	78
5.1.9.	Terapeutova emoční odezva na pacienta jako zdroj informací	79
5.1.10.	Vzdálenost ve vztahu	80
5.1.11.	Bezpečí ve vztahu	81
5.1.12.	Vztahy z hlediska patologie	82
5.2.	VZTAHOVÉ SYSTÉMY V PSYCHOTERAPEUTICKÉM PROSTORU	82
5.2.1.	Vztahové systémy v rámci psychoterapeutického oddělení	83
5.2.2.	Vztahové systémy v psychoterapeutických skupinách	84
5.3.	PSYCHOTERAPEUTICKÝ PROCES	85
5.3.1.	Vymezení pojmu	85
5.3.2.	Fáze psychoterapeutického procesu	86
	Souhrn	91

VI. ÚČINNÉ FAKTORY PSYCHOTERAPIE (I. Hanušová) . . 93

6.1.	OBECNÉ ÚČINNÉ FAKTORY	94
6.2.	SPECIFICKÉ ÚČINNÉ FAKTORY	97
6.3.	ÚČINNÉ FAKTORY SKUPINOVÉ PSYCHOTERAPIE	100
	Souhrn	102

VII. VÝZKUM V PSYCHOTERAPII (J. Vymětal)	104
7.1. PROČ SE BEZ VÝZKUMU NEOBEJDEME	104
7.2. ROZDĚLENÍ VÝZKUMŮ	106
7.3. ZÁKLADNÍ POJMY	107
7.4. VÝZKUMNÁ STRATEGIE	112
7.5. VÝZKUMNÝ PROJEKT	114
7.6. SOUČASNÝ STAV VÝZKUMU PSYCHOTERAPIE	117
Souhrn	125
VIII. OBECNÝ MODEL PSYCHOTERAPIE (J. Vymětal)	
8.1. HISTORIE A SOUČASNOST PSYCHOTERAPIE	126
8.2. DIFERENCOVANĚ INTEGRATIVNÍ POJETÍ PSYCHOTERAPIE	131
8.3. OBECNÝ MODEL PSYCHOTERAPIE	134
Souhrn	139
IX. ETIKA A PSYCHOTERAPIE (J. Payne)	141
9.1. ÚVODEM	141
9.2. SVĚDOMÍ A VĚDOMÍ MRAVNÍHO ZÁKONA	141
9.3. MORÁLNÍ PRINCIPY	143
9.4. POJMY	144
9.5. INFORMOVANÝ KONSENSUS	145
9.6. NORMALITA A ZDRAVÍ	147
9.7. POCIT VINY A VINA SKUTEČNÁ	148
9.8. VZTAH MEZI „JÁ A TY“	150
Souhrn	151

JEDNOTLIVÉ PSYCHOTERAPEUTICKÉ SMĚRY

X. BEHAVIORÁLNÍ TERAPIE (K. Durecová)	152
10.1. ZAŘAZENÍ A NÁVAZNOSTI	152
10.1.1. Vývoj experimentální psychologie	152
10.1.2. Vývoj v klinické oblasti	154
10.1.3. Charakteristika behaviorálních terapií	155
10.2. OBRAZ O ČLOVĚKU	157
10.3. ETIOPATOGENEZE PORUCH ZDRAVÍ	158
10.3.1. Modely etiopatogeneze založené na klasickém a observačním podmiňování	158
10.3.2. Využití modelu operantního podmiňování	160
10.3.3. Modely etiopatogeneze založené na kognitivních teoriích	161
10.4. TEORIE TERAPEUTICKÉ ZMĚNY	162